

GEATOMEGALIYA: KLINIK KO'RINISHLAR VA DIAGNOSTIK YONDASHUVLAR

Ro'ziboyev San'atbek Odilbek o'g'li

TTA Urganch filiali

Kirish. Gepatomegaliya yoki jigar kengayishi turli xil patologiyalar va kasalliklar bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan keng tarqalgan klinik alomatdir. Jigar hajmining oshishi yallig'lanish jarayonlari, o't yo'llari patologiyalari, jigar kasalliklari, metabolik kasalliklar va boshqa sabablarga bog'liq bo'lishi mumkin. Gepatomegaliya diagnostikasi tibbiy bilim va tadqiqot usullarining integratsiyalashgan yondashuvini talab qiladigan qiyin vazifadir.

Ushbu maqolada biz hepatomegaliyaning klinik ko'rinishini, ushbu holatni tashxislashning asosiy usullarini va jigar kengayishining sabablarini aniqlashga yondashuvlarni ko'rib chiqamiz. Jigar kengayishining alomatlari va mumkin bo'lgan sabablarini tushunish o'z vaqtida shifokor bilan maslahatlashishga, kerakli tadqiqotlarni o'tkazishga va tegishli davolanishni olishga yordam beradi.

Gepatomegaliyani shoshilinch tashxislash va davolash jigar holatini boshqarish va bemorning uzoq muddatli sog'lig'ini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega.

Gepatomegaliyaning klinik ko'rinishlari: hepatomegaliya jigar kengayishi sababiga qarab turli yo'llar bilan namoyon bo'lishi mumkin. Gepatomegaliyaning ba'zi keng tarqalgan belgilariga quyidagilar kiradi:

1. Qorinning yuqori o'ng kvadrantida og'riq va noqulaylik.
2. Jigar hududida og'irlik va kuchlanish hissi.
3. Qorin bo'shlig'ining kattalashishi yoki uning oldinga chiqishi.
4. Sariqlik, terining va skleraning sariq rangi bilan birga keladi.
5. Umumiy zaiflik, charchoq va ishtahaning yomonlashishi.
6. Kuchlanish va taloq hajmining oshishi (gepatosplenomegaliya).

Agar bunday alomatlar mavjud bo'lsa, qo'shimcha tekshiruv va tashxis qo'yish uchun shifokor bilan maslahatlashish kerak.

Diagnostik yondashuvlar: hepatomegaliya sababini aniqlash uchun turli xil diagnostika usullari qo'llaniladi, jumladan:

1. Klinik tekshiruv va anamnez: shifokor bemorni tekshiradi, tibbiy tarixni aniqlaydi va jigar kengayishi bilan bog'liq bo'lishi mumkin bo'lgan alomatlar mavjudligini aniqlaydi.
2. Laboratoriya tadqiqotlari: to'liq qon ro'yxati, biokimyoviy testlar, jigar fermenti darajasini aniqlash va jigar faoliyatini baholash va mumkin bo'lgan patologiyalarni aniqlashga yordam beradigan boshqa tadqiqotlarni o'z ichiga oladi.

3. Uskuna tadqiqot usullari: ultratovush, KT, MRI va hatto jigar biopsiyasini o'z ichiga oladi, bu jigarining tuzilishi va holatini batafsilroq o'rganish imkonini beradi.

4. Virusologik tadqiqotlar: gepatomegaliya uchun javobgar bo'lishi mumkin bo'lgan virusli gepatit (gepatit B va C) va boshqa yuqumli jigar kasalliklarini aniqlash uchun o'tkaziladi.

O'tkazilgan barcha tadqiqotlar natijalarini sinchkovlik bilan tahlil qilgandan so'ng, shifokor jigar kengayishining sababini aniqlashi va kerakli davolanishni tavsiya qilishi mumkin.

Gepatomegaliya – bu tashxis qo'yish va davolashda kompleks yondashuvni talab qiladigan jiddiy holat. Jigar kengayishining sabablarini erta aniqlash va tegishli terapiyani o'z vaqtida tayinlash kasallikni muvaffaqiyatli nazorat qilish va yuzaga kelishi mumkin bo'lgan asoratlarning oldini olishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Гусина А. А., Криницкая К. А., Гусина Н. Б. Диарея, гипоальбуминемия, гепатомегалия, гипогликемия и коагулопатия? Исключите MPI-CDG! //Педиатрия. Восточная Европа. – 2021. – Т. 9. – №. 1. – С. 129-142.
2. Жуманиязова, Т. А., Усманов, У. У., Курбанбаева, Д. К., & Олимова, М. М.; Развитие здоровьесберегающей компетенции у педагогов высших учебных заведений как педагогическая проблема., Нововедения современного научного развития в эпоху глобализации: проблемы и решения,1,5,46-47.,2023
3. Khurbanova N. et al. The state of antioxidant system of mitochondrial fraction of the hepatocyte in early terms of ischemic stroke in white rats //Интернаука. – 2017. – №. 12-2. – С. 51-53.
4. Рахметова, М. Р., Алимова, М. М. К., Ережепбаев, К. Т. О., & Бахтиярова, А. М. (2022). Особенности диагностики и лечения эндокринного бесплодия. Academic research in educational sciences, 3(4), 722-728.